

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 42 • luty 2010 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Pre - Świętokrzyskie

Kampania wojewody

„Przedszkolak”

Nadzór budowlany

Sprawdzajmy instalacje

W numerze

Styczniowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
„Radosna szkoła”	6
Kampania wojewody „Przedszkolak”	6
Wieści z urzędu	7
Z Unią na Ty (c.d)	8
Bezpieczne użytkowanie instalacji gazowych	8
Nowe stacje monitoringu	9
Bezpieczeństwo ludzi starszych	9
Ludzie naszego regionu	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Mare Frigoris

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:
Ta miejscowość to Włostów.

Pierwsza wzmianka o Włostowie pochodzi z 1362 roku, osada ta jest jednak znacznie starsza, w XIII wieku była własnością rodu pieczętującego się herbem Poraj. Tradycja przypisuje fundację pierwszego włostowskiego kościoła możnowładcy Piotrowi Duninowi - w tejże świątyni miał być ochrzczony Wincenty Kadłubek. W połowie XV w. we Włostowie znajdował się już kościół murowany p.w. św. Jana Chrzciciela, zaś dziedzicami wsi byli w owym czasie: Pełka, Jan Zbank i Iwon herbu Janina. Od 1795 roku Włostów należał do rodziny Karskich - łowczy sandomierski Antoni Karski kupił te dobra od Leonarda Worcela, wielkiego kuchmistrza koronnego. W miejscu starszego dworu wzniesiono w XIX wieku założenie przestrzenne, którego głównym elementem był neorenesansowy pałac wybudowany w latach 1854-1860 na zlecenie Stanisława Karskiego, według projektu Henryka Marconiego. Budowlę otaczał park o powierzchni ok. 10 hektarów. Sam pałac składał się z 30 pomieszczeń, w tym trzech salonów, sali balowej, sali bilardowej i biblioteki. Od zachodu do pałacu przylegała oficyna z kolumnowym portykiem, zbudowana w XVIII wieku. Do posiadłości wiodły dwie bramy. Do zespołu pałacowo-parkowego należał także lamus, wzniesiony jeszcze w XVI wieku. Pałac przebudowano na przełomie XIX i XX stulecia. Włostowska rezydencja gościła między innymi Stefana Żeromskiego, który pracował tu nad „Popiołami” oraz nuncjusza apostolskiego Achillesa Ratti, późniejszego papieża Piusa XI. Pałac popadł w ruinę już po zakończeniu II wojny światowej, gdy jego pomieszczenia zajęło PGR. Obecnie pozostały z niego fragmenty

ścian zewnętrznych i ruiny lamusa.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje Dorota Giemza. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

Jak nazywał się kielczanin, który startując w 1935 roku w Rajdzie Monte Carlo uzyskał najlepszy do dziś wynik polskiego zawodnika w tychże zawodach?

Na odpowiedzi czekamy do 26 lutego 2010 r. pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl
Fot. na okładce: Mateusz Wolski

Styczniowy przegląd wydarzeń

Swoją pracę w minionym roku podsumowali świętokrzyscy policjanci podczas narady w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. W spotkaniu wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Szef Wydziału

Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji podkreślił, że Świętokrzyskie jest jednym z trzech województw w kraju, gdzie w 2009 roku odnotowano największe ograniczenie przestępczości. W regionie m.in. wzrosła wykrywalność ogólna i kryminalna przestępstw, wzrosły także wskaźniki wykrywalności przestępczości narkotykowej oraz gospodarczej. Zasłużonych policjantów uhonorował odznakami resortowymi uczestniczący w odprawie Kazimierz Sz wajcowski, zastępca Komendanta Głównego Policji.

Z kierownikami ośrodków świadczących pomoc osobom bezdomnym na terenie województwa świętokrzyskiego spotkali się wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz wicewojewoda Piotr Żołądek. Spotkanie miało charakter roboczy i dotyczyło sytuacji osób bezdomnych w związku z nadchodzącą falą mrozów. Podczas dyskusji zwrócono uwagę na podjęcie wszelkich możliwych działań mających na celu skuteczną koordynację przedsięwzięć uruchamianych dla ochrony najbardziej potrzebujących, w szczególności w celu zapobiegania zamarznięciom. Wszelkie informacje o osobach bezdomnych można przekazywać pod bezpłatny numer telefonu 987. Całodobowo dyżurują przy nim pracownicy Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Świętokrzyskiego, którzy udzielają informacji m. in. o wolnych miejscach w schroniskach i noclegowniach.

W spotkaniu pracodawców zatrudniających i wychowujących młodocianych pracowników wzięła udział wojewoda. Spotkanie, zorganizowane w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, było okazją do podsumowania działań podjętych w 2009 roku oraz omówienia form współpracy w roku 2010. Podczas dyskusji przedstawiono modele szkoleń przygotowanych specjalnie dla ww. grupy młodzieży w specyfice świętokrzyskiego rynku pracy oraz zawodów przyszłości w naszym województwie. W rozmowach uczestniczyli przedstawiciele Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy.

Wojewoda uczestniczyła w obchodach 147. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego. Uroczystości odbyły się w Wąchocku i były kulminacyjnym punktem trzydniowych, centralnych obchodów upamiętniających wydarzenia z 1863 roku. Uczestnicy zebraли się przed Domem Langiewicza, gdzie podczas powstania był sztab dowódcy. Stąd przemaszzerowali pod pomnik - mogiłę powstańca 1863 roku, gdzie miały miejsce oficjalne wystąpienia i złożono kwiaty. Równocześnie w sali Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Wąchocku dzieci ze Szkoły Podstawowej w Wąchocku, noszącej imię Powstańców Styczniowych, przedstawiły program historyczny o polskiej państwowości.

Z Romualdem Sadowskim - przedstawicielem regionu świętokrzyskiego w wysokogórskiej wyprawie na Kilimandżaro spotkała się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Wyprawa na najwyższy szczyt kontynentu afrykańskiego, nad którą honorowy patronat objęła wojewoda, rozpocznie się już na przełomie stycznia i lutego. Grupa pięciu osób w sposób szczególny chce zaznaczyć obecność w tym miejscu - na szczycie zostanie zatknięty m.in. herb województwa świętokrzyskiego, który wojewoda przekazała uczestnikom ekspedycji. Po powrocie w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim zaprezentowana zostanie wystawa fotograficzna z wyprawy.

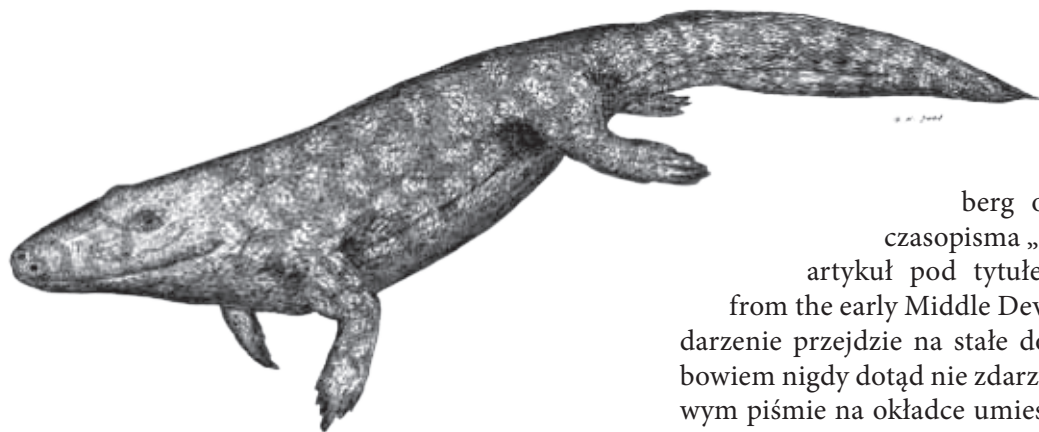
Wojewoda przewodniczyła posiedzeniu plenarnemu Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego. Tematem spotkania była ocena i skala stosowania przez przedsiębiorców województwa świętokrzyskiego rozwiązań zawartych w ustawie o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców. Od 22 sierpnia 2009 roku przedsiębiorcy mogą się ubiegać m.in. o dopłaty do pensji pracowników, którzy zgodzą się na obniżenie ich wymiaru czasu pracy lub objęcie ich przestojem produkcji. Podczas posiedzenia rozmawiano o informacjach na temat liczby przedsiębiorstw w województwie, które skorzystały, bądź zamierzają skorzystać z tej oferty pakietu antykryzysowego. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji, które są wykonawcami ustawy - Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Państwowej Inspekcji Pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Temat miesiąca

Pre-Świętokrzyskie

Ciepłe morze, egzotyczna roślinność charakterystyczna dla wysp Bahama, duża wilgotność powietrza rodem z obszarów podrównikowych – wszystko wskazuje na to, że tak wyglądał świat sprzed blisko 400 milionów lat na terenie obecnych Gór Świętokrzyskich. Do takich wniosków można dojść przyglądając się ostatniemu odkryciu geologów w kamieniołomie Zachełmie, koło Zagnańska.

tetrapod-pierwsze czworonogi poza kroczeniem po lądzie umiały też sprawnie pływać (rys.: G. Niedźwiedzki).

Kiedy w 2002 roku kielecki geolog Grzegorz Niedźwiedzki, a dwa lata później Zbigniew Złonkiewicz ze świętokrzyskiego oddziału Państwowego Instytutu Geologicznego, niezależnie od siebie, znaleźli w nieczynnym kamieniołomie w Zachełmiu ślady prehistorycznych gadów, mało kto się spodziewał, że będzie to znalezisko, które zmieni dotychczasową teorię na temat pojawienia się zwierząt czworonożnych na lądzie. I dopiero w 2007 roku, w auli Uniwersytetu w Uppsali, podczas wykładu profesora Pera Erika Ahlberga, Niedźwiedzki powiązał dotychczasowe fakty i wrócił do Zachełmia, by potwierdzić swoje przypuszczenia. Łącząc teorię szwedzkiego naukowca o wykształceniu się z rybich płetw łap czworonogów z własnymi odkryciami, polski badacz wraz z kolegą z kieleckiego „Geologa”, Piotrem Szrekiem dokonali odkrycia niezwykle – pochodzące z okresu dewońskiego, około 395 milionów lat temu „dróżki” zrobione stopami zwierząt. - Część śladów ma nawet 26 centymetrów szerokości. Oznacza to, że zostawiły je zwierzęta wielkości około 2,5 metra. Były też mniejsze osobniki o długości ciała około pół metra – opisują swoje odkrycie.

Początek 2010 roku okazał się być przełomowym dla historii światowej nauki. Ogłoszono wtedy bowiem wyniki badań młodych naukowców, które „przesunęły” dotychczasową datę wyjścia pierwszych czworonogów na ląd o prawie 20 milionów lat!

- Waga tego znaleziska polega na tym, że są to bardzo stare tropy, pozostawione przez zwierzęta z czterema łapami i palcami, w osadach płytkiego morza i jego brzegu – tłumaczy swoje odkrycia Grzegorz Niedźwiedzki, obecnie doktorant z Uniwersytetu Warszawskiego – oznacza to, że takie czworonogi istniały blisko 20 milionów lat wcześniej niż do tej pory przypuszczano.

Grzegorz Niedźwiedzki, Piotr Szrek, Katarzyna Narkiewicz i Marek Narkiewicz z Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Per Erik Ahlberg opublikowali na łamach czasopisma „Nature” z 7 stycznia 2010 artykuł pod tytułem „Tetrapod trackways from the early Middle Devonian of Poland”. To wydarzenie przejdzie na stałe do historii nauki polskiej, bowiem nigdy dotąd nie zdarzyło się, by w tak prestiżowym piśmie na okładce umieszczono zdjęcia polskich, „świętokrzyskich” tetrapodów. Właśnie po tej publikacji paleontolodzy będą zmuszeni do opracowania nowych podręczników, w których uwzględnione zostaną najnowsze odkrycia. Zatem okazuje się, że wszyscy ludzie, ssaki, płazy, gady i ptaki mają wspólnego przodka – słynnego już na całym świecie tetrapoda. Trudno go dzisiaj porównać z jakimkolwiek znanym zwierzęciem. To stworzenie „o cechach pośrednich między rybą a płazem, wyposażone w cztery kończyny kroczone zakończone siedmioma lub ośmioma palcami i rybią łuską na powierzchni ciała”.

Odkrycie z początku stycznia obaliło jeszcze jedną dotychczasową teorię. - Wyeliminowaliśmy również elpistostegidy (grupa kopalnych ryb trzonopłetwych) jako przodków czworonogów. Okazuje się, że elpistostegidy żyły już po ich pojawieniu się – wyjaśnia profesor Marek Narkiewicz. Gdy w arktycznej części Kanady odkryto w 2006 roku skamieniałego Tiktaalika (ryba miętus) i stwierdzono, że jego płetwy piersiowe mogą zginać się w połowie umożliwiając częste „wędrowki” na suchy ląd, panowało powszechne przekonanie, że to właśnie one są bezpośrednimi przodkami czworonogów. Automatycznie sfalsyfikowaniu uległa teoria o naturalnym środowisku, w którym wykształciły się czworonogi. Okazuje się, że to właśnie płytkie, okresowo wysychające, morze, a nie, jak dotąd uważano, bagna czy jeziora były miejscem życia tych zwierząt.

Niedawne odkrycie, oprócz znaczenia czysto naukowego, może również posłużyć do promocji województwa świętokrzyskiego w kraju i praktycznie na całym świecie. Nasz region bogaty jest w „geologiczne rezer-

waty”, choćby JuraPark w Bałtowie, Krzemionki Opatowskie, Wietrznia i Kadzielnia w Kielcach czy Gagaty Sołtykowskie. Powstał już plan budowy Świętokrzyskiego Szlaku Archeologiczno-Geologicznego złożonego z ponad 20 miejsc. Oczywiście po ostatnim odkryciu dołączy do niego tetrapod z kamieniołomu w Zacheł-

na „Świętokrzyskie czaruje – tu zaczęło się życie”, a to dopiero początek. Ogłoszono też konkurs na logotyp szlaku geologicznego. - Wybieramy logo, które będzie używane na wszystkich nośnikach dotyczących szlaku Archeo-Geologicznego, czyli m.in. stronach internetowych, wydawnictwach, artykułach prasowych, znakach

Grzegorz Niedźwiedzki i Piotr Szrek przy powierzchni z tropami (fot.: pgi.gov.pl/ M. Hodbod)

miu, który będzie wizytówką szlaku. – Jest to odkrycie na skalę światową. To duża szansa dla gminy Zagnańsk. Należy oczekiwać zainteresowania nie tylko ze strony badaczy z Polski, Europy, ale nawet i świata, nie mówiąc już o turystach, którzy zapewne przyjadą zobaczyć miejsce, z którego wyszedł z wody pierwszy czworonóg – tłumaczy zastępca wójta, Mirosław Garecki.

O tym, jak szybko tetrapod stał się „atrakcją” planowanego geoparku niech świadczy fakt, że w Bałtowie można już oglądać jego figurę. Rekonstrukcja czworonoga przeprowadzona została niezwykle dokładnie. – Wyglądało to w ten sposób, że odkrywca Piotr Szrek przyjechał do naszej wytwórni rekonstrukcji gadów i wspólnie z artystą, rzeźbiarzem, paleoplastykiem, Michałem Pytlikiem pracowali nad tym. Efekt można już obejrzeć w postaci figury, jak i samych tropów pozostawionych przez tetrapoda – opowiada Halina Kisiel, wiceprezes Stowarzyszenia „Delta”, które zarządza parkiem jurajskim.

Lokomotywa pod szyldem „Promocja województwa świętokrzyskiego” ruszyła zatem z olbrzymią parą! Dzisiaj wiadomo, że znaczną część popularyzacji naszego regionu będzie musiał „udźwignąć” właśnie tetrapod. Już zmodyfikowano hasło promocyjne regionu

drogowych służących oznakowaniu szlaku oraz na tablicach informacyjnych. Zależało nam również na tym, by w całe przedsięwzięcie włączyć specjalistów – stąd udział w komisji profesora Fleischera, ale również i samych odkrywców – objaśnia Małgorzata Wilk-Grzywna, Dyrektor Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego.

Na pewno w promocji regionu pomoże niedawna publikacja filmu o odkryciu Grzegorza Niedźwiedzkiego i Piotra Szreka. Niespełna dziesięciominutowy filmik jest oficjalną produkcją „Nature” i można go obejrzeć między innymi na stronie internetowej www.nature.com. Dzisiaj o naszym województwie mówią największe sławy świata naukowego. Nie można zaprzepaścić takiej szansy. Należy zrobić wszystko, by wykorzystać to odkrycie nie tylko do zwiększenia ruchu turystycznego w świętokrzyskim, ale również osiągnąć sukces gospodarczy. Przełomowe odkrycie musi zatem zostać wykorzystane. O sile tego znaleziska niech świadczy fakt, że oprócz tłumnie zainteresowanych mieszkańców naszego regionu, dopytują się o nie media ogólnopolskie i europejskie, a przedstawiciele administracji rządowej oraz samorządowej zastanawiają się, w jaki sposób najlepiej je wykorzystać do promocji ziemi świętokrzyskiej.

„Radosna szkoła”

Z beneficjentami programu „Radosna szkoła” w regionie świętokrzyskim spotkała się wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

W spotkaniu, które odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, wzięli udział przedstawiciele 76 placówek, które otrzymały dotacje na budowę placów zabaw. Podczas konferencji rozmawiano na temat podstaw prawnych realizacji programu oraz wytycznych odnoszących się do wdrażania projektu.

W całym regionie świętokrzyskim dofinansowanie w ramach programu otrzyma 216 placówek. Oprócz szkół, które złożyły wnioski na dotacje na budowę placów zabaw, wśród beneficjentów znajdują się również placówki, które otrzymały pieniądze na finansowanie zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole. Łącznie w naszym województwie na ten cel przeznaczone zostanie blisko 1 mln 750 tys. zł.

W tym roku w ramach programu do przekazania szkołom Ministerstwo Edukacji Narodowej ma 40 milionów złotych. W pierwszej kolejności środki rozdysponowane zostaną pomiędzy szkoły, które zasygnalizowały zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole. Wnioski o ich zakup lub refinansowanie zakupu złożyło prawie 7,5 tysiąca spośród niemal 14 tysięcy uprawnionych szkół w całej Polsce.

Intencją ministerialnego programu jest stworzenie w szkołach warunków do aktywności ruchowej, porównywalnych ze standardami wychowania przedszkolnego. Rozpoczęcie edukacji szkolnej przez młodsze dzieci powinno sprzyjać ich aktywności fizycznej i po to, aby zapewnić właściwy rozwój najmłodszych uczniów, warto zadbać, by szkoła dobrze zaspokajała ich potrzeby ruchowe.

Kampania wojewody „Przedszkolak”

Trzecia edycja kampanii wojewody Bożentyny Pałki-Koruby pn. „Przedszkolak” rozpoczyna się już w lutym. W ramach akcji zostanie ogłoszony również konkurs „Świętokrzyskie – moja mała ojczyzna”.

Celem kampanii jest budowanie i kształtowanie postaw patriotycznych dzieci przedszkolnych w kontekście dziedzictwa kulturowego regionu oraz dodatkowo zwrócenie uwagi na potrzebę właściwej higieny jamy ustnej i prawidłowego odżywiania. Do końca maja w wytypowanych przedszkolach województwa świętokrzyskiego przeprowadzone zostaną pogadanki tematyczne z udziałem zaproszonych gości, połączone z przekazaniem materiałów edukacyjnych dla przedszkolaków.

W ramach tegorocznej edycji akcji zostanie ogłoszony konkurs plastyczny „Świętokrzyskie - moja mała ojczyzna”, który będzie skierowany jest do dzieci z przedszkoli publicznych oraz alternatywnych z miast i obszarów wiejskich gmin województwa świętokrzyskiego. Każde z przystępujących do konkursu przedszkoli może zgłosić jedną pracę wykonaną przez dzieci pod opieką wychowawców, mającą formę kroniki dokumentującej podejmowane działania lokalnego patriotyzmu. Technika wykonania pracy konkursowej jest dowolna (rysunek, fotografia, wydzieranka).

Prace należy złożyć do 21 maja 2010r. w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach do Rady Wojewody Świętokrzyskiego - Anny Żmudzińskiej-Salwy. Do 1 czerwca 2010r. komisja konkursowa, powołana przez organizatora, rozstrzygnie konkurs wyłaniając laureatów.

Wieści z urzędu

„Solidna Firma 2009”

Finał Regionalny VIII edycji Programu Gospodarczo-Konsumenckiego, podczas którego wręczone zostały certyfikaty Solidna Firma 2009 przedsiębiorstwom z województwa świętokrzyskiego odbył się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.

W spotkaniu wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. W tym roku certyfikaty otrzymało 8 firm: Europejskie Centrum Pomocy Poszkodowanym sp. z

o.o. ze Starachowic, Firma Handlowo Usługowa „Sprzętkom” Krzysztof Seweryn ze Staszowa, Paleo-3 Katarzyna Śliwa z Kazimierzy Wielkiej, PPUH Perfopol sp. z o. o. ZPChr. ze Starachowic, Zakłady Mechaniczne Bifamet sp. z o.o. z Jędrzejowa, ENREM POŁANIEC sp. z o.o. Tursko Małe w Połaniu, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ze Starachowic, Odlewnia Żelwa FANSULD sp.j. z Końskich.

Program Gospodarczo - Konsumencki Solidna Firma rozwija się nieustannie od momentu powstania w 2002 r. Przedsięwzięcie to na dobre wpisało się w polskie realia, jako „lobby czystego biznesu”, łącząc w sobie promocję pozytywnego wizerunku firm działających zgodnie z zasadami etyki oraz tworząc środowisko dla odpowiedzialnego partnerstwa i współpracy.

Podsumowanie pracy Kuratorium

Najważniejsze wydarzenia minionego roku w świętokrzyskiej oświacie oraz plany Kuratorium Oświaty w Kielcach na rok 2010 były tematami konferencji, w której udział wzięli wicewojewoda Piotr Żołądek.

Spotkanie odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Podczas konferencji podsumowano działania, jakie Kuratorium podejmowało w 2009 roku.

Zwrócono uwagę m.in. na wdrażanie nowej podstawy programowej w świętokrzyskich szkołach, pracę w obszarze procedur związanych z obniżeniem wieku szkolnego oraz aktywne działania w ramach tworzenia na terenach wiejskich form kształcenia przedszkolnego. - Miniony rok był trudnym pod względem różnorodności zmian i związanych z nimi zadań. Niemniej jednak za-

dania te zostały zrealizowane pomyślnie i rezultaty pozwalają myśleć optymistycznie o przyszłości oświaty w naszym województwie - podkreśliła Małgorzata Muzoła, Świętokrzyski Kurator Oświaty. W ramach podsumowań roku 2009 przedstawiono także raport z realizacji programu rządowego „Radosna szkoła”.

W trakcie konferencji zaprezentowano również plany Kuratorium na rok 2010. Najważniejszymi z nich będą działania związane z dalszym wdrażaniem procedur związanych z obniżeniem wieku szkolnego, przygotowanie na terenie województwa świętokrzyskiego reformy szkolnictwa zawodowego i specjalnego oraz poprawianie jakości kształcenia w naszym regionie.

„Laur Świętokrzyski”

Trwa przyjmowanie zgłoszeń do tegorocznej edycji Nagrody Wojewody „Laur Świętokrzyski”. Konkurs, tradycyjnie już, zostanie rozstrzygnięty w pięciu kategoriach.

Uprawnione urzędy, instytucje, organizacje, fundacje (listy uprawnionych do wnioskowania o przyznanie nagrody przedstawione są w zasadach przyznawania nagród dla poszczególnych kategorii) do 23 lutego 2010 roku mogą przysyłać wnioski o przyznanie nagrody (wzory wniosków dostępne są na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - www.kielce.uw.gov.pl). Wnioski należy kierować do Sekretarza Nagrody - Anny Żmudzińskiej-Salwy na adres Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce.

Każdy z uprawnionych ma prawo przedstawić po trzy kandydatury. Wnioski o przyznanie nagród winny posiadać wszystkie wymagane załączniki, które wymienione są na formularzu wniosku. Wnioski, które nie posiadają wymaganych załączników, uznawane są za niepełne. Ze względów organizacyjnych wnioski niepełne lub nadesłane po terminie nie będą rozpatrywane przez Kapitułę.

Konkurs tradycyjnie już rozstrzygnie się w pięciu kategoriach: „Przedsiębiorstwo w regionie”, „Gospodarstwo rolnicze w regionie”, „Gmina Roku”, „Człowiek Roku” oraz „Dziennikarz Roku”. Wojewoda Świętokrzyski przyznaje nagrodę jednej osobie lub podmiotowi w każdej z kategorii, może również zrezygnować z przyznania nagrody (wojewoda na wniosek Kapituły może wybrać także kandydata w kategorii „Laur Specjalny”).

Nagroda ma charakter honorowy. Nominowani i Laureaci nie otrzymują z tego tytułu jakichkolwiek gratyfikacji finansowych, ulg podatkowych czy innych ułatwień w prowadzeniu działalności. Otrzymują dyplom i statuetkę, mają także prawo używać we wszelkich materiałach firmowych i reklamowych tytuł „Laureat Nagrody Wojewody Laur Świętokrzyski”.

Z Unią na Ty

Prezydencja UE (c.d)

„Przez pół roku państwo sprawujące Prezydencję prowadzi prace Rady i kształtuje jej relacje z partnerami instytucjonalnymi. Od jego sprawności i dobrego przygotowania zależy funkcjonowanie Unii w tym okresie” – czytamy w Traktacie o Unii Europejskiej. W tym miesiącu opisujemy drugą z trzech najważniejszych kwestii Prezydencji UE - Reprezentowanie Rady UE w relacjach z innymi instytucjami Unii.

Zadanie drugie obejmuje reprezentowanie Rady wobec innych instytucji UE, w szczególności wobec Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego. Zadanie to wymaga przede wszystkim biegłości proceduralnej i merytorycznej, zarówno na szczeblu politycznym, jak i przede wszystkim urzędniczym. Przez pół roku państwo sprawujące Prezydencję prowadzi prace Rady i kształtuje jej relacje z partnerami instytucjonalnymi. Od jego sprawności i dobrego przygotowania zależy funkcjonowanie Unii w tym okresie.

Realizacja tego zadania wymaga bardzo dobrego przygotowania przedstawicieli państwa sprawującego Prezydencję, jak też podjęcia przez nich intensywnej współpracy z tymi instytucjami ze znaczącym wyprzedzeniem wobec daty rozpoczęcia Przewodnictwa. Do obowiązków prezydencji wchodzących w zakres tego zadania należy między innymi współprzewodniczenie w komisjach pojedynczych zwołanych w procedurze współdecyzji, która przewiduje rzeczywisty podział władzy legislacyjnej między Parlamentem i Radą Unii Europejskiej, i uczestniczenie w posiedzeniach Troiki, składającej się z Prezydencji, Wysokiego Przedstawiciela do Spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Przewodniczącego Komisji, a jej celem jest prowadzenie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.

Do zadań Prezydencji należy również prowadzenie tych spotkań oraz regularne informowanie Parlamentu Europejskiego o pracach prowadzonych w obszarze współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (artykuł 39 TUE) współpraca z Parlamentem Europejskim.

Bezpieczne użytkowanie instalacji gazowych

Ostatnie wypadki na terenie Polski i województwa świętokrzyskiego pokazały, jak ważne jest prawidłowe użytkowanie instalacji gazowych w budynkach mieszkalnych. Zasady projektowania, budowy i użytkowania instalacji gazowych regulują m.in. przepisy zawarte w ustawie Prawo budowlane.

Obowiązek utrzymywania i użytkowania obiektu oraz przeprowadzania kontroli okresowych instalacji gazowych (oraz innych instalacji) i stanu technicznego budynku, zgodnie z art. 61 i 62 ustawy Prawo budowlane, ciąży na właścicielu lub zarządcy. Przeprowadzenie kontroli okresowych jest obowiązkiem zarówno właścicieli lub zarządców budynków mieszkalnych wielorodzinnych jak również budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz znajdujących się w zabudowie zagrodowej i letniskowej.

Ustawa Prawo budowlane wskazuje jednoznacznie, że kontrole okresowe należy przeprowadzać co najmniej raz w roku – w odniesieniu do instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) oraz co najmniej raz na pięć lat w odniesieniu do instalacji elektrycznych i piorunochronnych w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

Dalsze rozwinięcie powyższych przepisów następuje w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych, które precyzuje, że powyższe kontrole powinny być dokonywane w porze wiosennej.

Należy zwrócić uwagę na to, że stan technicznej sprawności instalacji gazowej w budynku powinien być kontrolowany równocześnie z kontrolą stanu technicznego przewodów i kanałów wentylacyjnych oraz spalinowych.

Kontrole okresowe instalacji gazowych oraz instalacji elektrycznych i piorunochronnych mogą być przeprowadzane wyłącznie przez osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych i gazowych.

Z kolei kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych powinny przeprowadzać:

- 1) osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim - w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych;
- 2) osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności - w odniesieniu do przewodów kominowych oraz do kominów przemysłowych, kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych.

Szczegółowe obowiązki właściciela budynku mieszkalnego i użytkownika lokalu mieszkalnego zostały określone w rozporządzeniu MSWiA w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych.

Nowe stacje monitoringu

W ramach dostosowania do wymogów unijnych, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska uruchomił w 2009 roku kolejne stacje monitoringu powietrza. Wdrożony

został także nowoczesny portal internetowy zapewniający stały i łatwy dostęp do informacji o jakości powietrza.

Na terenie naszego województwa monitoring jakości powietrza prowadzony jest w oparciu o szczegółowe Programy Państwowego Monitoringu Środowiska województwa świętokrzyskiego na poszczególne lata. Na przestrzeni lat w skład sieci pomiarowej monitoringu wchodziło łącznie kilkanaście stacji pomiarowych zlokalizowanych na terenie województwa. Wszystkie stacje mierzące stężenia zanieczyszczeń powietrza znajdują się w specjalnie wybranych miejscach, tak by można było uzyskać odpowiedni obraz skali i pochodzenia zanieczyszczeń. Wyniki wszystkich pomiarów oraz szczegółowe informacje nt. stanowisk pomiarowych gromadzone są w wojewódzkiej bazie danych o jakości powietrza

JPOAT i za jej pośrednictwem przekazywane do bazy krajowej

Nowo utworzona automatyczna stacja monitoringu powietrza (na fotografii) znajduje się na ul. Jagiellońskiej w Kielcach, gdzie prowadzone są zarówno automatyczne, jak i manualne pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza: benzenem, pyłami zawieszonymi PM10 i PM2,5, a także dokonuje się pomiarów stężeń metali ciężkich i WWA w pyłe PM10, automatycznie mierzone są stężenia dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, ozonu, jak również pyłu PM10 i pyłu PM2,5. Pomiaru te obejmują również szeroki zakres wskaźników meteorologicznych. Stacja ta jest jedną z trzech działających na terenie województwa, z której wyniki uzyskane z pomiarów automatycznych przekazywane są bezpośrednio na stronę internetową, dzięki czemu społeczeństwo na bieżąco otrzymuje informacje o stanie jakości powietrza.

Modernizacja sieci oraz zakup nowoczesnego narzędzia informatycznego do zbierania, transmisji i analizy danych możliwy był dzięki dofinansowaniu uzyskanemu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach oraz przy wsparciu z rezerwy celowej Wojewody Świętokrzyskiego. Dane pomiarowe oraz informacje o stacjach funkcjonujących w sieci monitoringu dostępne są na stronie WIOŚ Kielce: <http://smjp.kielce.pios.gov.pl>

Bezpieczeństwo ludzi starszych

Dwudniowe seminarium bezpieczeństwa ludzi dorosłych i starszych pt. „bo jesteście nam potrzebni...” zorganizowano w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Zajęcia inauguracyjne przedsięwzięcie otworzyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Program spotkań adresowany był do osób w podeszłym

wiek, kobiet i mężczyzn, niezależnie od sprawności fizycznej, przebywających w Domach Dniennego Pobytu, korzystających z placówek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz spotykających się m.in. w Klubach Seniora czy parafiach na terenie Kielc.

Seminarium zorganizowane zostało przez wojewodę, Świętokrzyski Uniwersytet III Wieku oraz Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach. Głównym celem programu było wspieranie obywatelskiego zaangażowania i praktycznych form pomocy na rzecz ludzi starszych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludzi starszych. Zamierzeniem organizatorów było także nabycie przez seniorów umiejętności oraz wiedzy radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia.

Podczas dwudniowych zajęć instruktorzy zaprezentowali formy prewencji i samoobrony w izraelskim systemie walki Krav Maga oraz podstawy udzielania pierwszej pomocy, dyskutowano również na temat sytuacji osób starszych w społeczeństwie oraz bezpieczeństwie w ruchu drogowym.

Ludzie naszego regionu

Jan Czarnocki

Jeden z najwybitniejszych polskich geologów, znawca i wszechstronny badacz Gór Świętokrzyskich, twórca świętokrzyskiej placówki Państwowego Instytutu Geologicznego urodził się w Kielcach 24 maja 1889 roku. Geologią zauroczył się już jako uczeń kieleckiej

Szkoły Handlowej. Podczas licznych wypraw po górach, wraz ze szkolnym kolegą Janem Samsonowiczem, zebrał niemałą kolekcję okazów geologicznych i przyrodniczych. W wydanym w 1909 r. pamiętniku Szkoły Handlowej „Dla siebie i szkoły” opublikował swe pierwsze opracowanie „Paleontologiczny rys łożysk górnołódzskich okolic Kielc”.

Jan Czarnocki wybrał oczywiście geologię jako kierunek swych wyższych studiów, które odbywał w latach 1910-1913 na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie oraz Uniwersytecie Jagiellońskim (tam wiedzę zdobywał m.in. pod okiem prof. Eugeniusza Romera i prof. Mariana Raciborskiego). W tym czasie kontynuował, wraz z J. Samsonowiczem, badania geologiczne Gór Świętokrzyskich. Generalnie, góry te, jako jeden z najciekawszych rejonów geologicznych Polski, były dla Jana Czarnockiego głównym tematem prac przez całe życie – poświęcił im większość ze swoich stu kilkudziesięciu publikacji.

Prowadził badania na całym profilu stratygraficznym i przedstawił jego nowy podział. Poświęcał dużo uwagi zagadnieniom geologii surowcowej. Dla potrzeb zbadania głębszego podłoża paleozoicznego Gór Świętokrzyskich był pionierem praktycznego zastosowania i rozszerzenia badań geofizycznych w związku z zagadnieniami poszukiwania karbonu produktywnego, soli cechużyńskich i ropy naftowej.

W latach 1916-1919 Jan Czarnocki pracował w Zakładzie Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, a w roku 1917 również w Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, gdzie umieścił swoje zbiory geologiczne z Gór Świętokrzyskich. W 1919 r. przeszedł do nowo tworzonego Państwowego Instytutu Geologicznego, a jego zbiory zapoczątkowały utworzenie Muzeum Geologicznego Instytutu. W PIG pracował jako geolog terenowy i kustosz muzeum, a od 1937 r. jako Kierownik Grupy Świętokrzyskiej. Badał zwłaszcza paleozoik świętokrzyski i miocen Przedgórzia Karpat, opracowywał mapy geologiczne. Po wojnie Jan Czarnocki zorganizował w Kielcach Instytut Badań Regionalnych i został jego dyrektorem. W 1947 r. został mianowany dyrektorem PIG. Rok później pod jego kierunkiem powstał pierwszy, ogólnopństwowy plan badań geologicznych w Polsce.

Badacz całe życie podróżował między Kielcami a Warszawą. Żartował jednak, że najlepiej czuje się na „podłożu paleozoicznym”, czyli w Kielcach. Zmarł 16 grudnia 1951 r.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Goźlice

Wśród bogatych zbiorów Muzeum Diecezjalnego w Sandomierzu prawdziwą perłą jest słynna Madonna z Goźlic, XIII-wieczna kamienna figura

Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ocalała z dekoracji rzeźbiarskiej kościoła w Goźlicach i odnaleziona w 1915 r. w trakcie odbudowy świątyni po zniszczeniach wojennych. Przedstawia ona Marię trzymającą na kolanach Jezusa (w układzie zwanym „tronującym”), liczy 65 cm wysokości i pierwotnie znajdowała się najprawdopodobniej w tympanonie kościoła. Wykonana jest dość prosto, a historycy dopatrują się w niej wpływów sztuki francuskiej.

Przebywając w okolicach Koprzywnicy i Klimontowa warto również odwiedzić miejsce, skąd pochodzi owa wspinała romańska rzeźba. Goźlice to „starożytna”, jak niegdyś mawiano, miejscowość. Wspominana od XIII wieku, kiedy to dwukrotnie, w 1241 i 1259 roku, ucierpiała podczas najazdów Tatarów. W 1280 roku osada była świadkiem bitwy, podczas której Piotr Bogoria Skotnicki i wojewoda sandomierski Janusz Starż, na czele rycerstwa polskiego pokonali wojska tatarsko-ruskie księcia halicko-włodzimierskiego Lwa. Od XIV do XVII wieku Goźlice należały do dóbr rodziny Ossolińskich. Zabytkiem pamiętającym dawne czasy jest, pochodzący z początków XIII wieku, kościół Najświętszej Marii Panny. Pierwotnie była to jednonawowa romańska budowla z ciosów kamiennych, z apsydalnie zamkniętym prezbiterium i emporą. Nie wiadomo dokładnie, kto był fundatorem świątyni. Pewne jest natomiast, że w 1325 roku mieszkał tu i odprawiał msze św. pleban Bernard. Jan Długosz potwierdza istnienie goźlickiej świątyni w połowie XV wieku o takim samym jak dziś wezwaniu.

Z czasem kościół został przebudowany. W XV wieku wydłużono prezbiterium i dodano szkarpy. Jeden z przedstawicieli rodu Ossolińskich, Hieronim, sprawił, że świątynia stała się w roku 1559 zbojem kalwińskim. Innowierców usunięto w 1620 r. i następnie kościół rozbudowano - całkowicie przekształcono część zachodnią, dodając nową fasadę i kruchtę. W roku 1636 świątynia została uroczystie poświęcona.

Kościół ucierpiał podczas I wojny światowej, w trakcie ostrzału armatniego w 1915 roku. Podczas odbudowy odsłonięto i pozostawiono romańskie fragmenty murów z bloków szarego piaskowca, które dziś można zarówno wewnątrz, jak i zewnątrz świątyni. W ścianach nawy znajdują się także charakterystycznie rozglifione niewielkie okienka. Pod koniec II wojny światowej kościół został powtórnie poważnie uszkodzony. Odbudowano go w latach 1946-1948.

Warto przeczytać

Julian Przyboś

*Jak swój dzień wywieść z obiegu?
Miasto kołami woła,
turkot zajeżdża do uszu robotników, którzy
zarobiony dzień niosą na plecach.
(...)
Ulicę – od rogu do rogu zalewają domy,
domów – po dachy przybrało,
nadmiar dzieło pod dach wyprowadza co dnia.*

Jak zatoczyć poemat na kołach?

(Julian Przyboś - „Na kołach”)

Odświeżona po latach lektura „Kordiana” wprowadziła mnie w wyraźny stan poetyckiego niepokoju. Stąpając delikatnie po wersach Słowackiego sama zapragnęłam przeskoczyć pewną granicę i stać się, choć na chwilę, kreatorem, twórcą. Sama pozwolić odpłynąć wyobraźni w głębinę fantazji. I wcale nie musiałam sięgać po pióro! Wystarczyło zacerpnąć z odpowiedniej szuflady... Tej z poezją Juliana Przybosia, jednego z najwybitniejszych twórców kręgu Awangardy Krakowskiej.

Poezja awangardowa nie bez powodu nazywana była

Warto posłuchać

Van Halen

Ciężki „kawalek”, wesoły utwór o miłości, przenikliwe klawisze, niesamowicie twarde riffy, doskonała, ale prosta linia melodyczna gitary, mosiężny rytm perkusji i basu... To tylko wierzchołek góry lodowej pod szyldem Van Halen! Kapela niesamowita, bogata muzycznie, urozmaicona tematycznie, klasa sama

dla siebie... Kiedy w 1967 roku rodzina Van Halen przenosiła się z Holandii do Stanów Zjednoczonych w poszukiwaniu lepszego życia, nikt nie wiedział, że to będzie przełomowe wydarzenie w ich życiu. Bracia Alex i Edward rozpoczęli swoją edukację muzyczną w Pasadenie pobierając lekcje gry na fortepianie. Jakże szybko zmienili upodobania na gitarę elektryczną i perkusję! Eddie z dnia na dzień stawał się wirtuozem gitarowym i przy akompaniamencie bębnow brata uprzykrzali życie sąsiadom. Garażowe próby obu muzyków przyniosły jednak zaskakujące efekty... W 1972 roku założyli grupę hardrockową pod nazwą Mammoth, potem przemianowaną na Van Halen, tak po prostu...

Już pierwszy album okazał się być olbrzymim sukcesem zarówno muzycznym, jak i komercyjnym. W 1978 wytwórnia Warner Bros. wydała krążek „Van Halen”, który do dziś sprzedał się w ponad 10 milionach egzemplarzy. Po takim debiucie nikt już nie miał wątpliwości, że Eddie nie powinien

poezją wyobraźni wyzwolonej. Poezja nie miała odtwarzać rzeczywistości, miała ją kreować. Twórca to kreator, który stwarza świat według własnych zasad, a nowa koncepcja metafory, która stała się bardzo ważnym obrazem, była kondensacją myśli, uczuć i słów.

Program poetów awangardowych wyznaczał miejsce poezji, która miała pełnić konkretną funkcję - służyć społeczeństwu. Miała być czynnikiem przewodzącym drodze ku nowoczesności określając jej symbole - „miasto, masa, maszyna”. Wysilek poety był analogią do trudu rzemieślnika, odmienna była jedynie materia, tworzywo, a narzędziem poety było słowo. Sztuka wyznaczała twórczości jedynie funkcję instrumentalną, dzieło było natomiast produkcją. Wiersz wymagał „intelektualnej obróbki słów”, miał być pełen ładu i jednocześnie przekazywać maksymalną ilość treści przy użyciu minimalnej ilości słów. Spróbujmy na chwilę zatopić się „Na kołach”...

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

rozstawać się z „wiosłem” do końca życia! Jego porażająca solówka „Eruption” jest do dzisiaj niedoścignionym wzorem dla gitarzystów. W ogóle ten album to same przeboje. Cover „You really got me” kapeli The Kinks praktycznie otwiera każdy koncert grupy, nie wspominając już o „Runnin’ with the devil”, „Jamie’s cryin’” czy „Ain’t talkin’bout love”.

Historia zespołu jest bardzo skomplikowana. Wewnętrzne konflikty, rozszady personalne, zwłaszcza odejście Davida Lee Rotha i przyście Sammy’ego Hagara, później Gary’ego Cherone’a w znaczny sposób zmieniały oblicze kapeli. Jednak poniżej określonego, wysokiego poziomu, nie schodzili nigdy. Rotacja wśród wokalistów była dosyć częsta, ale kiedy Cherone opuścił zespół podczas nagrań kolejnego albumu w 1999 roku, Van Halen zawiesili działalność. Jeszcze w 2003 roku na trasę koncertową pojawił się ponownie Hagar, ale to wszystko. I stało się wręcz niemożliwe – wrócił oczekiwany przez wszystkich fanów David Lee Roth! Kapela rozpoczęła trasę po Stanach Zjednoczonych, ale już bez swojego pierwszego basisty. Do kapeli dołączył 16-letni zaledwie syn Eddiego – Wolfgang. Van Halen wrócili ponownie na szczyt! Sukces artystyczny i... 100 milionów dolarów zysku! Van Halen wiecznie żywi!

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

Walentynki w Filharmonii

12 lutego, piątek godz. 19

Miejsce: Filharmonia Świętokrzyska, Plac Moniuszki 2 B

Informacje (41) 365-54-93, 368-05-01

Najpiękniejsze i najbardziej popularne piosenki o miłości wykona Piotr Rafałko, a akompaniować mu będzie Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej po batutą Jana Walczyńskiego.

Malarstwo Luby Radomskiej

18 lutego, czwartek, godz. 17

Miejsce: Osiedlowy Klub Kultury KSM „Słoneczko” w Kielcach, ul. Romualda 3

Informacje: (41) 341 66 80

Autorka z zawodu jest inżynierem kinematografii. Była nauczycielem akademickim. Najczęściej maluje na szkło, akwarelę, olej. Ulubionym tematem są krajobrazy i kwiaty. Należy do Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Kielcach.

Wernisaż „Motywy i inspiracje” uświetnią muzyką skrzypaczka Olga Saitova, gitarzyści Rafał Bazanek i Jacek Dziubek, a zaśpiewa Anna Kasprzyk.

„Za kulisami kabaretu” – Bohdan Łazuka

21 lutego, sobota, godz. 17

Miejsce: Dom Środowisk Twórczych w Kielcach, ul. Zamkowa 5

Informacje (41) 368 20 53, 368 20 54

Przed kielecką publicznością wystąpi legendarny aktor komediowy i piosenkarz od początku kariery związany z Teatrem „Syrena” w Warszawie. Występował w kabarecie „Szpak” i „Kabarecie Starszych Panów”, a także w programie radiowym „Podwieczorek przy mikrofonie”. W 1963 roku otrzymał I nagrodę na Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu za wykonanie utworu „Dzisiaj jutro zawsze”.

Otwarcie Europejskiego Centrum Bajki w Pacanowie

24 lutego, środa

Miejsce: ul. Słupska 31, Pacanów

Informacje (41) 376 50 88, 606 654 983

Na terenie obiektu znajdą swoje miejsce muzeum, biblioteka z czytelnią, sala kinowa i teatralna, a także pracownie artystyczne, księgarnia, sklep z pamiątkami oraz kawiarenka. Dodatkowo w otoczeniu budynku będzie rozciągał się ogród ekologiczny, kuźnia, która ma przypominać sławnych kowali z bajki „Przygody Koziołka Matołka” oraz amfiteatr nad stawem.

Ceramika Marka Cecuły

26 lutego, piątek godz. 19

Miejsce: Galeria Winda, Kieleckie Centrum Kultury, pl. Moniuszki 2b

Informacje: (41) 368 11 40, 368 05 01

Wystawa Marka Cecuły prezentuje twórczą drogę artysty – od początków w ceramicznym studiu w nowojorskim Soho, aż do dzisiejszego atelier w Kielcach – to dorobek artystyczny trzydziestoletnich, ciągłych poszukiwań i eksploracji w medium ceramicznym.

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Rolada drobiowa

Składniki: piersi z drobiu, łyżeczka masła, łyżeczka koniaku (samogonu), 30 dag mięsa mielonego (karkówka, łopatka), 1 bułka czerstwa, 15 dag grzybów suszonych, cebula, 1/2 szklanki mleka, 2 jajka, natka pietruszki, imbir i inne przyprawy

Sposób przyrządzenia:

Przygotować nadzienie, bułkę namoczyć w mleku, odcisnąć. Mięso wieprzowe przepuścić przez maszynkę razem z bułką. Grzyby opłukać i pokroić. Cebulę obrać, zeszklić na rozgrzanym maśle, dodać grzyby, posolić i dusić 10 minut. Połączyć z masą mięsną, dodać biber, żółtka i natkę. Przyprawić do smaku, wymieszać i połączyć z pianą z białek. Przygotować mięso: opłukać je i osuszyć, naciąć tak, aby dało się rozłożyć na duży płąt. Grubsze miejsca rozbić tłuczkiem. Płat posmarować nadzieniem, pozostawiając wolne brzegi. Zwinąć i mocno obwiązać nicią. Posmarować grubo częścią masła, ułożyć w brytfannie, piec w temperaturze 200 °C. W czasie pieczenia polewać często wypływającym sosem. Pod koniec skropić roladę koniakiem własnej roboty. Po wyjęciu pokroić w plastry. Podawać na zimno jako przystawkę, ewentualnie na gorąco do drugiego dania. Surówka ze świeżej kapusty włoskiej jest znakomitym dodatkiem.

Przepis przygotowany przez Wiesławę Swatek z gminy Staszów.

Gęś pieczona z nadzieniem grzybowym

Składniki: gęś patroszona, 1 kg chudego mięsa wieprzowego, 30 dag boczku surowego, ok. 25 dag grzybów suszonych, 3 cebule, 1 główka czosnku, 3 bułki pszenne, 10 dag masła, 0,5 l mleka, sól, pieprz.

Sposób przyrządzenia:

Wypatroszoną, umytą i osuszoną gęś natrzeć solą z rozgniecionym czosnkiem (również w środku). Następnie gęś obłożyć plasterkami cebuli i zawinąć w lnianą ściereczkę. Pozostawić w chłodnym miejscu na ok. 8 godz.

Nadzienie:

Grzyby ugotować, odsączyć i drobno pokroić. Chude mięso wieprzowe przekręcić przez maszynkę (sitko - duże oczka) i podsmażyć na maśle z drobno pokrojoną cebulą i grzybami. Po wystygnięciu połączyć z odcisniętą z mleka bułką i surowym boczkiem przekręconym przez maszynkę. Wszystkie składniki dokładnie wymieszać, doprawić do smaku solą i pieprzem. Gęś nadziać farszem zdejmując uprzednio plastry cebuli. Piec w piekarniku (najlepiej w piecu chlebowym) ok. 3 godz. w temp 200°C.

Przepis przygotowany przez Teresę Klimczak z Marzysza w gm. Daleszycy.

Śledź z jabłkową cebulą

Składniki: 1 kg śledzi solonych, 0,5 kg cebuli, 20 dag jabłek kwaśnych, 100 ml octu spirytusowego 10 procentowego, pieprz, liść laurowy, sól, szczypta cukru do smaku

Sposób przyrządzenia:

Śledzie obieramy, moczymy, filetujemy w zalewie z dodatkiem octu spirytusowego, ziela angielskiego i liścia laurowego. Cebulę obieramy, kroimy w drobną kostkę, skrapiamy ją octem. Następnie kroimy jabłka w drobną kostkę. Śledzie kroimy w cząstki, układamy na przygotowanym - według inspiracji kucharza - półmisku (udekorowanym). Posypujemy je wymieszaną cebulą z jabłkiem i przyprawami. Kolejno polewamy obficie oliwą rzepakową. Podajemy z pieczywem ziarnistym najlepiej grahamem.

Przepis przygotował Jerzy Luba z gm. Mirzec.